

Oběhové hospodářství má již 6 týdnů platný svůj právní rámec ve formě nově přijatých zákonů.

Je to úspěch na cestě České republiky k oběhovému hospodářství, je to podmínka nezbytná, nikoliv však postačující.

Historickým průlomem do zadávání veřejných zakázek je PN poslanců ODHLASOVANÝ POSLANCI NAPŘÍČ POLITICKÝM SPEKTRUM k „zelenému zadávání veřejných zakázek“.

Naopak součástí zákona o odpadech NENÍ zahrnutí živnostenského odpadu do systémů nakládání s komunálními odpady – proti byly HK ČR a MŽP ČR.

Díky kombinaci rekultivačních poplatků plus plateb za TZS se dá očekávat tzv. pákový efekt zdražování skládkování v rozmezí zhruba 200 až 300 Kč/t.

Nejsou vydány prováděcí předpisy, většinou platí ty bývalé.

Ale vezměme věci po pořádku:

Zákon o odpadech byl přijat po dlouhé řadě let jednání, opakovaně v minulé dekádě byl zablokovan již v Legislativní radě vlády. Některým subjektům se prostě návrh nového zákona o odpadech nelíbil a ANI V PŘIJATÉ VELMI KOMPROMISNÍ PODOBĚ se jim nelíbí.

To dnes již není rozhodující: zákony jsou přijaty, co je DNES POTŘEBA PRO ZAVÁDĚNÍ OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ do života firem, municipalit i celé společnosti: STABILNÍ, MAXIMÁLNĚ JEDNODUCHÉ A „UŽIVATELSKY PŘÍVĚTIVÉ“ právní prostředí.

ČAOBH se od ledna zabývá osvětou – do webinářů ČAOBH přijímají pozvání vedoucí pracovníci MŽP a zodpovídají otázky firem, měst a obcí i jednotlivců.

- **Náběh platnosti nové legislativy se děje za složitých podmínek, za obrovského nárůstu infekčního a plastového odpadu.**
- **Je škoda, že na současnou komplikovanou situaci obcí Svaz měst a obcí České republiky musí upozorňovat MŽP opakovaně – např. velký nárůst odpadů z menších obcí i nyní, v zimních měsících, kdy rekreační objekty jsou využívány obyvateli velkých měst jako dočasné bydliště po dobu Home Office a učení dětí online.**
- **S tím je spojen nárůst produkce komunálního odpadu často ve velmi malých obcích. Tomu však naprosto neodpovídá v zákoně uvedená třídící sleva pro obce, kdy její konstrukce je založena na „trvale hlášených obyvatelích“ – přičemž toto byla a je jen fikce. V letních měsících ještě před pandemií situace bývala také odlišná, od představ úředníků, proto je konstrukce třídící slevy vůči menším obcím s velkým počtem rekreačních objektů nespravedlivá a z pohledu ZoO nefunkční.**
- **Problematické je i započítávání živnostenského odpadu.**

To, že je a bude nedostatek recyklačních kapacit je jen důsledek stavu do konce minulého roku. Při láci skládkování se recyklace dlouhá léta prakticky nevyplácela.

Léta také byla dvojí statistika, trval chaos v odpadových statistikách. Až nyní ČSÚ připustil na nátlak Eurostatu, že dlouhodobě používal ČSÚ chybnou definici KO.

Co si z těchto vstupních podmínek kdo vzal:

Hrozit výrazným zdražováním služeb v oblasti odpadů je nesmysl a svým způsobem strašení veřejnosti. Pokud firmy, které roky za dumpingové ceny a s dotacemi od obecních rozpočtů měly nízké ceny, a dnes, kdy obecní rozpočty výrazně šetří a omezují jakékoli dotování a jsou postaveni před hotovou věc, tak přenesou náklady na občana.

Dalším problémem je v podmínkách jednotného trhu EU možnost přeshraničního dovozu odpadů. Proto ČAOObH vítá příslib MŽP častějších kontrol dovážených odpadů.

V polovině prosince 2020 jsme uvítali rozhodnutí MŽP upřednostnit české odpady k recyklaci a nevozit odpady k recyklaci ze zahraničí.

Není přijatelné, aby dovážený odpad za účelem vytrídění materiálově využitelných složek byla jeho nevyužitelná frakce ponechávána v České republice. Není účelem moderní oběhové legislativy České republiky se stát popelnicí Evropy.

Specifikum využívání TAP z ČR či z dovozu – na první pohled neřešitelná situace.

Role MŽP: doporučuji, aby MŽP mělo dlouhodobě konzistentní politiku, aby nedocházelo k rychlým změnám stanovisek, která likvidují důvěru v trvalost předpisů i přístupu MŽP. Pro TAP, jejich odbyt, není vhodné vnucovat cementářům po loňském odsouhlasení dovozů TAP do cementáren, aby TAP odebírali jen z ČR. Odběratelé v ČR – cementárny - mají totiž zkušenosti s proměnlivou kvalitou TAP:

Limity např. pro hliník jsou důležité, pokud je více hliníku v TAP, nad limit, při použití v cementárně způsobuje pění betonu při tuhnutí a vznik prasklin.

Jiný příklad: v případě vyšších koncentrací zinku dochází ke zpomalení tuhnutí betonu.

Je smutnou skutečností, že řada subjektů byla přesvědčována, že nová legislativa nebude přijata, a pokud ano, s odložením účinnosti o rok a s úplně jinak pojatými ekonomickými nástroji.

Podnikatelská veřejnost však potřebuje pro svoji práci dlouhodobost pravidel, logickou provázanost opatření.

Kromě toho se veškeré obchodní vztahy musí narovnat, přizpůsobit novému právnímu prostředí.

Cestou je modernizace technologického zázemí, osvěta, a pochopení fungování zpětné vazby.

Výměty z TL na plastové odpady:

1. Současné problémy jsou jen dočasným výkyvem trhu, než se přenastaví obchodní vztahy. Přitom již nyní často recyklačním firmám chybí materiál.
2. ZEVA jsou připravena odebrat svůj podíl.
3. Výrobci TAP mají dostatečné kapacity, a proto řešení brání pouze nízký odběr zařízení na využívání TAP, které významnou část paliv berou z dovozu.

Vím, že čísla jsou nudná, ale zde jsou na místě:

1. Dosud se na skládky dávalo cca 100 000 tun výmětu z třídících linek, což stálo okolo 120 mil. Kč. I kdyby se tento odpad musel spalovat za 3 tisíce Kč/t, tak náklady vzrostou o 180 mil. Kč.
2. Přitom AOS zvýšila platbu třídíčkám cca o 100 mil. Kč.
3. Růst nákladů by tedy byl kolem 80 mil. Kč za celou republiku, ale mohl by být daleko menší, pokud třídíčky zvednou účinnost svého třídění.

Ale i kdyby se uvedené systémové kroky nestaly, pak růst nákladů na obyvatele v důsledku zákazu skládkování většiny výmětu z TL na plastové odpady nepřesáhne 8 Kč na obyvatele. Výměnou za to skutečně využijeme vše, co vytrídíme, více zrecyklujeme a nahradíme desítky tisíc tun uhlí.

Z pohledu nákladovosti třídíček provozovatelé TL zpravidla nezapočítávají zvýšení příjmu, PROTOŽE POČÍTAJÍ JEN NÁKLADY.

Z pohledu oběhového hospodářství nejde zdaleka jen o ceny třídíček na bráně, ale o cenu celého třídění, tedy od kontejneru, přes svoz až na třídíčku.

Ostatně to je podstata oběhového hospodářství – celostní pohled.

Problém je, že si „poslové špatných zpráv“ neuvědomují, že ČAOObH nepíše o cenách třídíček na bráně, ale o cenách celého třídění, tedy od kontejneru, přes svoz až na třídíčku. Do konce minulého roku třídíčky v průměru skládkovaly polovinu výmětu a to teď nesmí. Cenový dopad toho zákazu na jednoho obyvatele bude okolo 6ti korun/ROK.

A to je konec příběhu, kdy možná jde i o něco jiného: zbytečně neděsit občany.

Na druhou stranu vím, jako člověk s praxí z vrcholové politiky, že schéma:

- 1. vyděsit občana - voliče,
- 2. pak se za něho postavit,
- 3. bránit ho a díky tomu získat jeho hlas ve volbách - je efektivní cestou k úspěchu ve volbách.

Závěr:

Jsme na cestě k oběhovému hospodářství? Ano, ale dá to ještě hodně práce.

Společně to zvládneme lépe a dříve: proto zveme do naší asociace firmy z oblasti odpadového hospodářství, výroby produktů z recyklátů, zveme profesní svazy, asociace, výzkumné ústavy.

Zveme Vás do Klastrů ČAOObH: jsou zatím tři Klastry: Klastř pro obaly, Klastř stavebnictví a Klastř energetika.

Jde o oborově zaměřené klastry na ...řešení problematiky v logickém celku, ve smyslu onoho kruhu. Vyhýbáme se vynětí jen části problematiky: nedávno byl jakýsi seminář k VEP. VEP je logickou částí oběhu energeticky využívaných odpadů, ale jen částí

Nabízíme Vám všem i mezinárodní aspekt oběhového hospodářství, jak díky našemu členství ve FEAD, tak i spolupráce s EuRIC.

Děkuji za pozornost.

Česká asociace oběhového hospodářství, z.s,

Výkonný ředitel

milos.kuzvart@caobh.cz

www.caobh.cz

Mob. +420 724695777